CONCEPT

Verslag van de openbare raadsvergadering van de gemeente Wijchen gehouden op 26 september 2024 om 20.00 uur in het Kasteel te Wijchen

Voorzitter	Burgemeester, mevr. R. Helmer-Englebert
CDA	Dhr. B.G.B. Derksen (fractievoorzitter) Mevr. C.E. Hoogteijling Mevr. M.P. Joosse-de Visser Dhr. J.G.F.M. Peters Sengers Dhr. M.C.G. van Wanroij
D66 Wijchen	Dhr. M.J.H. Lukkezen (fractievoorzitter) Mevr. M.C.E. Muller
GroenLinks	Dhr. P.R. Oomen Dhr. H. Tiemessen (fractievoorzitter)
Kernachtig Wijchen	Dhr. R.L.A. Albersnagel Mevr. J.M. Driessen-Slingerland Mevr. S.M. Eijkemans Dhr. J.M.T. Evers Dhr. H.J. Grobbe Mevr. H.J. Janssen Dhr. J.T.G. Kersten Dhr. T.R.D. Klinkhamer Mevr. R. Loermans (fractievoorzitter) Dhr. M.A.J. Verharen
PvdA Wijchen	Dhr. T.T.M. Burgers (fractievoorzitter) Mevr. K.J.M. Jamin
VVD	Dhr. T.A.A.J. Haerkens Dhr. W.T.M.J. Krale Mevr. A.C.M. Peters-Vroom (fractievoorzitter)
Wijchen Lokaal	Dhr. D.L.W. Herms (fractievoorzitter) Dhr. L.J.P.G. Herms Mevr. R.H.J. Kuipers
Raadsgriffier	Mevr. A.B. Berendsen
Wethouders	Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst Dhr. M.F.W. Derks Dhr. G.W.R. Gerrits Mevr. B.E.M. Schouten
Verslaglegging	Emma Handson B.V.
Afwezig	-
Publieke tribune	41
Publiek via stream	140

---

1. Opening

De voorzitter, burgemeester mevrouw Helmer-Englebert, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

De voorzitter verzoekt de aanwezigen, indien zij hiertoe in staat zijn, te gaan staan en spreekt een in memoriam uit voor het op 22 september 2024 overleden oud-raadslid Harrie Bakker. Ze

vertelt dat zijn overlijden voor haar en voor velen totaal onverwacht kwam. De heer Bakker werd na de verkiezingen in 1994 raadslid voor de fractie van "Gemeentebelangen Wijchen", nadat hij acht jaar commissielid was geweest. In 2002 veranderde de naam van de fractie in Leefbaar Wijchen en in datzelfde jaar werd ook het dualisme ingevoerd. Met de komst van het dualisme zaten raadsleden voortaan de vergaderingen van de commissies voor in plaats van wethouders. De heer Bakker was een van de voorzitters van het eerste uur. Hij was het eerste Wijchense raadslid dat werd benoemd tot plaatsvervangend voorzitter van de raad. Hij was voorzitter van de commissie Ruimtelijke zaken en een van de eerste leden van de Auditcommissie van de raad. Deze commissie houdt namens de raad toezicht op de uitgaven van de gemeente en voert het gesprek met de accountant. De heer Bakker was iemand die zijn mening precies en genuanceerd probeerde te verwoorden en hij was maatschappelijk zeer betrokken. In de raad kwam dat tot uitdrukking door het diverse keren indienen van moties voor de ondersteuning van de minima in gemeente Wijchen. Ook zette hij zich in voor inwonersparticipatie. Hij was een van de raadsleden die een motie indiende over de vraagstelling voor het referendum over de markt in Wijchen en die een motie mee indiende voor de evaluatie van het burgerinitiatief. Voor zijn maatschappelijke inzet ontving hij in 2008 de koninklijke onderscheiding Lid in de Orde van Oranje-Nassau. De heer Bakker nam in 2010 afscheid van het raadswerk, maar niet nadat hij aan de wieg had gestaan van Kernachtig Wijchen. Met zijn afscheid van de raad hield zijn betrokkenheid bij Niftrik en de gemeente Wijchen niet op. Zo deed hij onderzoek met anderen naar twintig Wijchense bedrijven voor het boek *Waardevast erfgoed in Wijchen*. Ook was hij voorzitter van de Seniorenvereniging Wijchen en natuurlijk zette hij zich in voor Niftrik. Hij was onder meer voorzitter van de leefbaarheidsgroep Niftrik en betrokken bij het initiatief voor het oprichten van een oorlogsmonument voor oorlogsslachtoffers uit Niftrik. In het voorjaar van 2024 was hij de gids van de voorzitter tijdens haar bezoek aan Niftrik. Zijn enthousiasme om te vertellen over Niftrik leed niet onder de regen, en zijn rijstijl ook niet. Harrie was een man met een groot hart voor zijn vrouw, zijn omgeving en de samenleving. Namens de gemeente wenst de voorzitter zijn naasten en dierbaren heel veel sterkte om dit plotselinge verlies een plaats te geven.

De voorzitter geeft aan dat de agendacommissie heeft bepaald dat iedere fractie bij het vragenhalfuur een spreektijd heeft van maximaal drie minuten en bij de bespreekpunten voor de eerste termijn in totaal twaalf minuten spreektijd heeft. Het college heeft bij de bespreekpunten gezamenlijk dertig minuten spreektijd.

2. Vaststellen agenda

De voorzitter stelt een agendawijziging voor. Aangezien drie van de vier bespreekstukken een relatie hebben met de portefeuille van de voorzitter in haar functie als burgemeester, neemt zij bij deze agendapunten plaats bij het college en neemt de plaatsvervangend voorzitter de voorzittersrol tijdelijk over. Zij vraagt de raad daarom in te stemmen met het omwisselen van de agendapunten 9.3 en 9.4. De raad stemt unaniem in met het wijzigingsvoorstel, waarmee de agenda wordt vastgesteld.

3. Vragenhalfuur

De voorzitter geeft aan dat voor het vragenhalfuur geen vragen zijn binnengekomen.

4. Vaststellen lijst besluiten en toezeggingen

De voorzitter geeft aan dat van de raadsleden geen opmerkingen zijn binnengekomen over de lijst besluiten en toezeggingen. De raad stelt deze lijst ongewijzigd vast.

5. Afdoening terkennisnamelijst

De voorzitter geeft aan dat van raadsleden geen verzoeken zijn binnengekomen voor het agenderen van informatienota's of ingekomen brieven als bespreekpunt. De brieven worden afgedaan zoals wordt voorgesteld in de lijst ingekomen brieven.
Onderstaande informatienota's worden voor kennisgeving aangenomen:

5.a 232405 Informatienota Maatregelen Heumenseweg
5.b 243617 Informatienota antwoord op schriftelijke vragen Transparant algoritmegebruik binnen de gemeente
5.c 245990 Informatienota Verduurzaming 'Regeling duurzame gebruiksgoederen'

5.d 246429 Informatienota Raad, motie opladen van elektrische auto's met eigen energie
5.e 248283 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen over loslopende honden in het buitengebied
5.f 250866 Informatienota Jaarverslag 2023 participatiecoaches
5.g 129520 Informatienota Beantwoording motie - Verbeterpunten uit onderzoeken meenemen in toekomstig beleid en uitvoering
5.h 252623 Informatienota Aangaan dienstverleningsovereenkomst 2024-2025 MGR Rijk van Nijmegen
5.i 233112 Informatienota Overzicht woningbouwplannen gemeente Wijchen
5.j 252148 Informatienota Project Buurttuin Buizerdstraat
5.k 245938 Informatienota Luiken aan het kasteel
5.l 252601 Informatienota Aangaan Convenant DigiTaalhuis Wijchen
5.m 243491 Informatienota 'Gemeente Wijchen ontvangt CO_2-prestatieladdercertificaat'
5.n 250517 Informatienota Raad Brede Regeling Combinatiefuncties
5.o 255575 Informatienota Evaluatie taakstelling vergunninghouders eerste helft 2024 gemeente Wijchen
5.p 254490 Informatienota Realisatie fietspad Ravensteinseweg fase 2

6. Hamerstukken
Besluit: De raad stemt unaniem in met onderstaande nota's:
6.a 244036 Beslisnota Zienswijze ontwerp informatieprotocol 2024 MGR Rijk van Nijmegen
6.b 120052 Beslisnota Dekkingsvoorstel Openbare ruimte fase 1a Kraanvogel
6.c 142019 Beslisnota Vaststellen bestemmingsplan Teersdijk e.o.
6.d 257595 Beslisnota Informatieprotocol ODRN
6.e 257911 Beslisnota zienswijze Uitgangspuntennotitie Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028
6.f 52537 Beslisnota Vaststellen bestemmingsplan 'Hazelaarweg 11, Wijchen'

7. Mededelingen
De voorzitter geeft aan dat er geen mededelingen zijn vanuit de werkgroepen of de commissies van de raad, maar wel vanuit het college.

Wethouder Van Bronkhorst deelt mee dat de provincie Gelderland de colleges van de Gelderse gemeenten heeft gevraagd na te denken over hun toekomstvisie op de omgevingsdiensten binnen de provincie, met als doel robuuste omgevingsdiensten te bewerkstelligen. Het college verkent momenteel de opties en verwacht dat het proces rond 2025 vorm krijgt. Ook verwacht het college de raad in november 2024 helderheid te kunnen geven over de toekomstvisie hierin van de gemeente Wijchen richting de provincie.

8. 262091 Beslisnota benoemen commissielid de heer H.A. Dolk
De voorzitter geeft aan dat de fractie van Wijchen Lokaal wenst de heer Dolk te benoemen tot commissielid en dat hij bereid is de belofte af te leggen. Ze vraagt de heer Dolk naar voren te komen en verzoekt iedereen, indien daartoe in staat, te gaan staan.

De heer Dolk legt de belofte af.

De voorzitter heet de heer Dolk daarop van harte welkom als commissielid en wenst hem succes en plezier bij zijn nieuwe werkzaamheden.

Omdat de volgende onderwerpen de portefeuille van de burgemeester betreffen, zit de heer Albersnagel de vergadering vanaf nu voor.

9. Bespreekstukken
9.1 237566 Beslisnota kennisgeving en kredietaanvraag voortgang asielzoekerscentrum Wijchen
De voorzitter richt zich tot de aanwezigen op de publieke tribune en geeft aan dat het de raad duidelijk is geworden dat het nu te behandelen onderwerp leeft bij de aanwezigen. Het is nu aan de raad op basis van eigen inzicht en overtuiging tot een afgewogen besluit te komen.

Raadsleden, en ook collegeleden, moeten daarom hun mening in alle vrijheid kunnen uiten. Dit betekent ook dat raads- en collegeleden tijdens het debat niet mogen worden beïnvloed door wat zich buiten de raadstafel afspeelt. Hij wijst de aanwezigen daarom op het reglement van orde dat zegt dat de tribune zich niet inlaat met het debat aan deze tafel.

Inleiding
De voorzitter licht de voorliggende beslisnota toe. Er komt een asielzoekerscentrum voor 300 personen aan de Teersdijk in Wijchen. Het college van burgemeester en wethouders heeft, in overleg met het COA, besloten het azc zelf als gemeente te laten bouwen. Het COA huurt het gebouw vervolgens gedurende tien jaar. Afgesproken is dat het COA alle kosten betaalt: van bouw tot onderhoud, gas, water, licht en ambtelijke kosten. Voor het mogelijk maken van de bouw van een asielzoekerscentrum moet de raad besluiten of het een investeringskrediet beschikbaar wil stellen.
Uit de bespreking van dit raadsvoorstel tijdens de commissievergadering van 12 september 2024 bleek dat een aantal fracties wensen had ten aanzien van het vervolgproces en de afspraken die het college gaat maken met het COA. Hierover is een aantal moties aangekondigd, te weten:

- Motie 1, K8W GL CDA
  Hoe eerder, hoe beter
- Motie 2, K8W GL CDA D66
  Meerwaarde voor Wijchen
- Motie 3, CDA K8W
  Investeer huuropbrengsten azc in Wijchense samenleving
- Motie 4, GL K8W CDA PvdA
  Wensen en bedenkingenprocedure voordat overeenkomst(en) ondertekend worden
- Motie 5, K8W GL CDA VVD
  Betrokken raad
- Motie 6, CDA PvdA K8W
  Terreininrichting op en rondom asielzoekerscentrum
- Motie 7, PvdA GL D66
  Afspraken met COA over opvang asielzoekers in Wijchen

Voordat wordt begonnen aan de beraadslaging, krijgt wethouder Gerrits bij uitzondering als eerste het woord.

Wethouder Gerrits licht toe dat helaas een misverstand is ontstaan in de media en “op straat” over het beschikbaar stellen van het investeringskrediet van € 21 miljoen. Hij wil dit graag vooraf rechtzetten. In tegenstelling tot wat is bericht in de media, wordt geen Wijchens geld uitgegeven, maar wordt dit geld voorgeschoten. Dit bedrag wordt, inclusief rente, terugbetaald. Bovendien wordt het financiële risico door deskundigen als nihil bestempeld, omdat de Rijksoverheid een betrouwbare partner wordt bevonden, waarmee vooraf een overeenkomst wordt afgesloten. Met andere woorden, het project is dus financieel neutraal voor de gemeente en heeft geen invloed op andere projecten en plannen binnen de gemeente, noch op de gemeentelijke uitgaven.

Eerste termijn
De heer L. Herms stelt dat de gemeente niet de benodigde expertise heeft voor het bouwen van een azc, maar dat het COA hiertoe beter in staat is, gezien de ervaring aldaar. Wijchen Lokaal mist goede feiten en onderbouwingen in de nota waarom de gemeente het bouwen beter en sneller zou kunnen dan het COA, juist omdat hiermee € 21 miljoen gemoeid is. Bovendien ziet hij geen reden waarom het COA hiervoor geen mensen kan inhuren en waarom de gemeente dit moet doen. Daarnaast maakt Wijchen Lokaal zich zorgen over de kosten en de risico’s die de gemeente loopt, ondanks de bewering dat het de gemeente niks zou kosten. Als dit zo is, dan vraagt de heer L. Herms zich af waarom het COA het azc niet zelf bouwt. Ook zijn er zorgen over wat gebeurt met de behuizing na de afgesproken tien jaar. Hij vindt dat sprake is van een te groot risico en roept de raad op tegen te stemmen.

De heer Haerkens geeft aan dat hij in eerste instantie tegen het plan was, mede vanwege het woningtekort. Zijn bezwaren zijn echter weggenomen. De kosten en investeringen worden vergoed en de huur is gegarandeerd. Bovendien komen in het azc reguliere asielzoekers te wonen en heeft de burgemeester de mogelijkheid in noodgevallen op de rem te trappen. Het antwoord op de waaromvraag is wat hem betreft simpel: aan het einde van de tien jaar heeft de gemeente flexwoningen die door het COA zijn afbetaald en waarin waarschijnlijk zo'n 150 starters kunnen worden ondergebracht. De VVD steunt daarom deze investering.

De heer Oomen complimenteert namens GroenLinks het college voor de getoonde bestuurlijke moed en daadkracht. Wijchen laat hiermee, in tijden van tegenstand, zien een steentje te kunnen en willen bijdragen aan humanitaire opvang, en is daarmee een voorbeeld voor andere gemeenten. Ook is GroenLinks te spreken over het in de commissievergadering gevoerde debat. Op basis van de uitgewisselde informatie zijn de afgelopen dagen door verschillende fracties moties opgesteld die de plannen kunnen verbeteren. Daarom komt GroenLinks met een motie om de raad invloed te laten uitoefenen op de overeenkomsten die de gemeente aangaat met het COA, voordat deze overeenkomsten worden getekend. Met deze motie kan de raad samen met het college sturen op wat wordt gerealiseerd in Wijchen, daarbij onderkennend dat het college aan het roer staat. Zo kunnen de raad en het college gezamenlijk verantwoording afleggen aan de inwoners.
GroenLinks steunt dan ook de beslisnota. Zijn partij acht met name de financiële risico's aanvaardbaar, zeker in het licht van de kansen die het voorstel biedt, zoals meer grip op het traject en een snellere realisatie van het project. De heer Oomen geeft met betrekking tot de te maken afspraken met het COA wel de volgende wensen mee: de wijze van inning van de huurprijs en of de meeropbrengsten ten goede kunnen komen aan de Wijchense samenleving. Hij vraagt of de meeropbrengsten ook ten goede kunnen komen aan een optimale integratie van de asielzoekers in Wijchen, tenzij deze integratie al op een andere manier is geregeld. Daarnaast vraagt hij het college of het azc-gebouw na de tien jaar nog een langer leven beschoren kan blijven, al dan niet op een andere locatie.

De heer Lukkezen geeft aan dat D66 instemt met de beslisnota en staat voor een open en inclusieve samenleving. Er wordt verantwoordelijkheid genomen zonder dat de gemeente dit geld kost. De plannen zijn goed doordacht en de risico's zijn afgedekt door maatregelen van het college. D66 staat voor vooruitgang en innovatie. Daarom is zijn partij niet alleen mede-indiener van de motie die oproept het azc-gebouw na de tienjarige periode een nieuwe bestemming te geven, maar ook van de motie over integratie van asielzoekers in de regio. De heer Lukkezen vraagt kritische partijen hun overwegingen te delen en benadrukt het belang van snelle duidelijkheid voor de inwoners door de zeggenschap niet uit handen te geven. Hij roept op tot het gezamenlijk blijven bouwen aan een gemeente waar ruimte is voor iedereen, waar maatschappelijke verantwoordelijkheid wordt genomen en waar vooruitgang hand in hand gaat met solidariteit.

Mevrouw Loermans geeft aan dat Kernachtig Wijchen tijdens de commissievergadering nog geen standpunt had ingenomen. Kernachtig Wijchen is een lokale partij met verschillende politieke kleuren, waarbinnen de vrijheid bestaat een andere mening te hebben en uit te dragen dan de rest van de partij en fractie. De voorliggende nota is zo'n onderwerp waarover de fractie niet eensgezind is.
Na veel overwegingen komt Kernachtig Wijchen zelf met drie moties die het besluit beter en ook beter uitlegbaar maken. De eerste motie, motie 1, roept het college op met het COA in gesprek te gaan over het betalen van de huurtermijnen en af te spreken dat de totale huursom aan het begin van de overeenkomst direct in zijn geheel wordt betaald. De wethouder heeft in de commissievergadering namelijk aangegeven dat niet de middelen, maar de uitvoeringscapaciteit van het COA het probleem zijn. Zo worden de risico's voor Wijchen verder verkleind. Daarnaast wordt met motie 5 een voorstel gedaan voor het invulling geven aan het betrekken van de raad bij de evaluatie van het project. Het is belangrijk dat iedereen van tevoren weet wie de belanghebbenden zijn, welke rol zij hebben in de evaluatie en waaruit de evaluatie bestaat. Begrippen dienen helder te zijn, zodat iedereen dezelfde taal spreekt. Ten derde roept Kernachtig Wijchen in motie 2 het college op de herbruikbaarheid en de functie van de

azc-bebouwing na de tienjarige periode mee te nemen in de aanbesteding.

De heer Derksen geeft aan dat het CDA tijdens de commissievergadering nog geen standpunt had ingenomen. In de afgelopen twee weken heeft de fractie onderzoek gedaan, vragen gesteld, gesprekken gevoerd en een brief ontvangen van de bewoners van de Korte Smallesteeg met het verzoek de bouw van het azc toch zelf als gemeente in de hand te nemen, waardoor in hun ogen een waardiger product in hun buurt komt te staan. De heer Derksen bedankt de andere fracties voor het belichten van hun voor- en tegenargumenten, omdat dit het CDA heeft geholpen de balans op te maken.
De gedane voorstellen zorgen ervoor dat de situatie op en rond het azc wordt verbeterd. Hiertussen zitten voorstellen die voor het CDA een randvoorwaarde zijn om met de nota te kunnen instemmen. De belangrijkste is motie 4 over het vooraf kunnen uiten van wensen en bedenkingen over de overeenkomsten. Zelf dient het CDA ook twee moties in, waaronder motie 6 over de terreininrichting van het azc, die de inbreng van omwonenden meeneemt en ervoor zorgt dat de situatie rondom het azc verbetert. De tweede, motie 3, roept op tot het laten terugvloeien van de huuropbrengsten naar de Wijchense samenleving, bijvoorbeeld op het gebied van sport, het verenigingsleven of cultuur. De heer Derksen benadrukt dat het CDA instemt met de nota, mits deze nota op de balans positief doorslaat. Dit hangt af van de vraag of de moties wel of niet worden aangenomen.

De heer Burgers geeft aan dat in de eerste termijn al veel is gezegd dat hij niet hoeft te herhalen. Hij geeft aan dat de PvdA blij is met hoe de discussie tijdens de afgelopen weken met alle betrokkenen is gevoerd. Hij is ook te spreken over het feit dat de meesten tot de conclusie zijn gekomen dat het beter is om het azc in eigen beheer te bouwen, omdat de gemeente dan meer te zeggen heeft over de ontwikkeling. Bovendien zijn allerlei moties opgesteld die de PvdA van harte mede-ondersteunt. Ook heeft de PvdA zelf een motie ingediend. Deze motie 7 is gericht op de wat langere termijn en op het laten binden van asielzoekers met de regio. Een deel van de vluchtelingen wordt namelijk statushouder en elke gemeente moet elk jaar een bepaald quotum aan statushouders opnemen. Door slim samen te werken met het COA kunnen potentiële statushouders die in Wijchen worden gehuisvest, makkelijker integreren in de Wijchense samenleving waar ze via het azc al waren ondergebracht.

Wethouder Gerrits dankt de raad voor de heldere betogen en erkent de complexiteit van het onderwerp. Het college is tot het voorliggende voorstel gekomen, omdat dit snel leidt tot duidelijkheid voor de buurt en tot minder belastinguitgaven. Een azc is namelijk goedkoper dan een crisisopvang of noodopvang in bijvoorbeeld hotels, en het college wil niet meewerken aan het verslepen van mensen van de ene noodopvang naar de andere. Bovendien heeft de gemeente door deze aanpak meer regie op de uitvoering, omdat de gemeente als uitvoerende partij rechtstreeks contact kan houden met omwonenden. Daarnaast is er een kans dat er verhuuropbrengsten zijn die nuttig kunnen worden besteed aan de Wijchense samenleving, alsook een kans dat de gemeente na de tienjarige periode kan beschikken over gebouwen die een tweede leven kunnen krijgen in Wijchen.

Wethouder Gerrits geeft aan dat de zeven ingediende moties volgens het college constructief zijn en bijdragen aan een beter proces en vervolg. Hij gaat ze een voor een af.
In motie 1 wordt het college opgeroepen met het COA in gesprek te gaan over de vraag of de verhuuropbrengst zoveel mogelijk aan de voorkant kan worden voldaan. Het college brengt dit graag bij het COA en het ministerie van Asiel en Migratie onder de aandacht, maar kan op voorhand geen garantie geven. Het resultaat wordt teruggekoppeld aan de raad.
Motie 2 roept op tot een tweede leven voor de azc-bebouwing na de tienjarige periode. De wethouder geeft aan dat hiervoor momenteel nog geen plan ligt. De aanbesteding moet nog beginnen en er is ook nog geen ontwerp, maar het college doet zijn best in de verdere voorbereiding rekening te houden met een toekomstige, tweede bestemming voor dit vastgoed, die meerwaarde heeft voor Wijchen. Omdat dit streven al kenbaar was gemaakt tijdens de commissievergadering, heeft het college proactief contact gezocht met woningcorporatie Talis. Deze heeft een intentieverklaring afgegeven bereid te zijn met de gemeente in gesprek te gaan over een tweede leven voor de azc-bebouwing dat van waarde is voor de Wijchense

gemeenschap.
Motie 3 gaat over het investeren van de grondhuuropbrengsten, aangezien de andere huuropbrengsten ter dekking van de kosten voor de realisatie zijn. De wethouder geeft aan dat van de grondhuuropbrengsten nu nog niet precies bekend is waaraan die kunnen worden besteed. Ze worden in ieder geval in eerste instantie ingezet voor het goed inbedden van het azc in de directe omgeving, zodat daarvoor financiële ruimte is, omdat deze kosten niet door het COA of het ministerie van Asiel en Migratie worden vergoed. Voor het geld uit de grondhuuropbrengsten dat daarna eventueel nog over is, komt het college met een voorstel, zoals gevraagd in de motie.
Met betrekking tot motie 4 over een wensen- en bedenkingenprocedure over de overeenkomsten geeft wethouder Gerrits aan dat het college graag transparant wil zijn en een dergelijke procedure zoveel mogelijk wil faciliteren. Tijdens de commissievergadering heeft hij aangegeven dat het gebruikelijk is dat de raad de samenwerkingsovereenkomst en de huurovereenkomst pas na ondertekening te zien krijgt. Indien de raad wenst ze eerder in te zien, dan is het voor het college geen probleem de overeenkomsten vooraf met de raad te delen, zodat de raad daarop wensen en bedenkingen kan uitbrengen. Indien de raad met de motie ook het delen van concepten, tussenversies en aantekeningen bedoelt, dan ontraadt het college dit, maar de wethouder verneemt dit graag van de raad in de tweede termijn.
Over motie 5 geeft wethouder Gerrits aan dat het college de raad graag faciliteert in het aan de voorkant al betrokken worden bij de evaluatie.
Met betrekking tot motie 6 heeft het college een positieve grondhouding voor het verwezenlijken van de aangedragen punten over de inrichting rondom de azc-locatie. Het college doet zijn best deze punten mee te nemen in het ontwerp en het aanbestedingstraject, alsook deze binnen het budget mogelijk te maken. Wethouder Gerrits geeft daarbij aan dat de Korte Smallesteeg bestemd blijft voor alleen bestemmingsverkeer en geen in- en uitgang voor het azc wordt.
Het college brengt de inhoud van motie 7 in bij het COA en verwerkt deze zo mogelijk in de samenwerkingsovereenkomst. Wel wil de wethouder vooraf een spreekwoordelijke winstwaarschuwing afgeven; ondanks dat het COA in de informatiebijeenkomst al heeft aangegeven zoveel mogelijk te willen meewerken aan dit streven uit motie 7, zal dit in de praktijk niet zomaar kunnen.

Wethouder Gerrits geeft in reactie op de vraag van GroenLinks aan dat de raad, naar aanleiding van een collegevoorstel, zelf kan beschikken op welke wijze een eventueel restant van de grondhuuropbrengsten wordt besteed aan de Wijchense samenleving, dus bijvoorbeeld ook aan integratie. In reactie op Wijchen Lokaal bestempelt wethouder Gerrits de opmerking dat wordt geleend over de rug van de Wijchense inwoners als feitelijk onjuist. Het geld komt zoals eerder aangegeven namelijk niet uit de Wijchense pot.

De heer Derksen vraagt een korte schorsing aan. De heer Lukkezen vraagt of in deze schorsing een kleine samenvatting kan worden geven over welke moties inhoudelijk al volledig worden toegezegd door de wethouder, omdat deze moties dan bijna overbodig zijn.

De vergadering wordt kort geschorst.

De heer Derksen doet een ordevoorstel. Hij vraagt of, in afwijking van het reglement van orde, eerst de moties in stemming kunnen worden gebracht en daarna pas de beslisnota, omdat het aannemen van de moties voor het CDA randvoorwaardelijk is voor het instemmen met de beslisnota. De voorzitter zegt dit toe en geeft aan dat de vraag van de heer Lukkezen tijdens de schorsing is opgelost.

De heer Oomen geeft aan dat beslispunt 1 van motie 4 is gewijzigd. In plaats van alle informatie wordt nu gevraagd alle relevante informatie te verstrekken.
De heer Burgers geeft aan dat motie 7 dusdanig is gewijzigd dat het college nu wordt verzocht met het COA te streven naar een overeenkomst waarin de onder subpunt a en b benoemde zaken zijn vastgelegd.

Tweede termijn

De heer L. Herms dankt de wethouder voor zijn duidelijk uitleg. Wijchen Lokaal steunt echter geen enkele motie en stemt tegen de beslisnota.
De heer Lukkezen vraagt of Wijchen Lokaal zich er dan van bewust is dat omwonenden bij verwerping van de nota nog langer moeten wachten en in onzekerheid moeten leven. De heer L. Herms is zich hiervan bewust.
De heer Derksen vraagt of Wijchen Lokaal altijd tegen zou hebben gestemd, wat er ook in de nota zou hebben gestaan. De heer L. Herms bevestigt dit. De heer Derksen vraagt daarop wat het betoog in de eerste termijn over onder andere de financiën dan nog waard is.
De heer L. Herms antwoordt dat hij heeft geprobeerd de mening van zijn achterban zo goed mogelijk weer te geven.
De heer Oomen vraagt of Wijchen Lokaal de mening deelt dat het collegevoorstel wordt verbeterd als de zeven moties worden aangenomen. De heer L. Herms deelt deze mening niet.

De heer Haerkens dankt de wethouder voor zijn antwoorden en gaat de moties af. Over motie 1 geeft hij aan € 21 miljoen een flinke investering te vinden. Daarom zou hij met een jaar eerder terugbetalen al tevreden zijn. De VVD stemt voor deze motie. Dit geldt ook voor motie 2, omdat iets voor maar tien jaar bouwen een verspilling is. Over motie 3 vraagt hij of de grondhuuropbrengsten lukraak worden geïnvesteerd in heel Wijchen of alleen in voorzieningen in de directe omgeving. De VVD is alleen voor deze motie als het voor de directe omgeving is, omdat de andere opbrengsten al ten goede komen aan de Wijchense samenleving. Hij wijst erop dat de gemeente moet bezuinigen, terwijl nu wordt gesproken over het uitgeven van extra geld.
De heer Derksen vraagt of het voor de VVD nodig is op het azc te verdienen en deze opbrengst in de algemene middelen te stoppen. De heer Haerkens antwoordt dat het de vraag is of er veel aan het azc wordt verdiend. Mocht geld overblijven, dan zou hij dit graag willen hanteren als algemeen middel. Geld uitgeven is namelijk heel makkelijk, maar bezuinigen is moeilijk. Als eerst geld wordt uitgegeven en daarna wordt bezuinigd, is volgens hem sprake van jojobeleid.
De heer Haerkens gaat verder met zijn tweede termijn en spreekt over motie 4. Hij vraagt de heer Oomen te verduidelijken of het zijn beoogde ambitie is als raad mee te sturen met de wethouder of enkel een bijrijder te zijn die goed geïnformeerd is en heel misschien aan een noodrem trekt. Daarnaast is de VVD voorstander van moties 5, 6 en 7.

De heer Oomen begint zijn tweede termijn met een reactie op het betoog van de heer Haerkens. Hij verduidelijkt dat bijrijden meer is dan helemaal niets doen, maar in principe wel betekent dat niet zelf aan het stuur wordt gezeten. Over de andere moties geeft de heer Oomen aan dat GroenLinks nog twijfels had over motie 6, maar gerust is gesteld door de toelichtingen van de heer Derksen en de wethouder. GroenLinks stemt daarom voor alle moties.

De heer Lukkezen vindt het stuitend dat Wijchen Lokaal inwoners bewust langer aan het lijntje wil houden en nu geen duidelijkheid willen geven. Daarnaast blijft de oproep van de heer Lukkezen uit de eerste termijn aan Kernachtig Wijchen staan, omdat hij het, ook voor de raad, belangrijk vindt te begrijpen wat de tegengeluiden zijn. Verder geeft hij aan dat D66 voor alle moties zal stemmen, met uitzondering van motie 3, waarbij D66 de mening van de VVD deelt.

Mevrouw Loermans geeft aan de twijfels van sommige fractieleden al uiteengezet te hebben in haar eerste termijn en daarover nu niet verder te willen uitweiden, omdat de betreffende fractieleden stemverklaringen zullen afleggen. Daarnaast heeft Kernachtig Wijchen zes moties (mede) ingediend. Vanwege de gemaakte aanpassingen ondersteunt Kernachtig Wijchen ook motie 7.
De heer Derksen vraagt of Kernachtig Wijchen ook bij de moties gesplitst zal stemmen.
Mevrouw Loermans bevestigt dit. De heer Derksen vraagt daarop of de fractieleden die het oneens zijn met de nota, ook vinden dat de moties geen verbetering brengen in de voorgestelde nota. Mevrouw Loermans antwoordt dat dit per persoon verschilt.
De heer Lukkezen geeft aan belang eraan te hechten dat de raad de verschillende overwegingen te horen krijgt, omdat dit informatie kan zijn dat een ander raadslid wellicht anders doet beslissen.
De voorzitter brengt in herinnering dat alle raadsleden persoonlijk stemmen en dus niet verplicht zijn hetzelfde te stemmen als de rest van hun fractie. Hun redenen hiertoe zullen, als

ze dat willen, in een stemverklaring worden toegelicht. Iedere stem is immers een uiting van de verantwoordelijkheid die desbetreffend raadslid neemt richting diens achterban.

De heer Derksen vindt het jammer dat een van de zeven partijen niet op de bijrijdersstoel wil plaatsnemen; dat maakt het lastig debatteren. Hij geeft aan dat het CDA zes van de zeven moties al dan niet mede heeft ingediend en hij is blij met de brede steun daarvoor. Na de eerste termijn gehoord te hebben, steunt het CDA ook motie 7.
De heer Haerkens vraagt of het CDA voornemens is motie 3 aan te passen en vraagt of het investeren in de Wijchense samenleving is gericht op de omgeving van het azc of heel Wijchen.
De heer Derksen antwoordt dat beide niet het geval is. De motie is gericht op investeringen in de activiteiten die het samenleven in Wijchen bevorderen.

De heer Burgers geeft aan dat de PvdA alle moties steunt. Over de eigen motie 7 begrijpt hij dat het lastig is deze uit te voeren en daarom heeft de PvdA de motie omgevormd naar 'streven'. Hij vindt dat veel winst wordt geboekt in de integratie als in de taakstelling terugkomt dat vluchtelingen in Wijchen zich zoveel mogelijk kunnen vestigen in Wijchen als ze eenmaal statushouder zijn.

Stemming
De voorzitter constateert dat het college geen feitelijke onjuistheden hoeft te herstellen. Ook worden geen ingediende moties gewijzigd of teruggetrokken. Hij vraagt of iemand een stemverklaring wil afleggen over een van de moties.

Mevrouw Peters-Vroom doet een ordevoorstel. Omdat zij zich op basis van artikel 28 van de gemeentewet moet onthouden van stemming aangaande beslispunt 4 uit de nota, vraagt zij of dit beslispunt van de nota afzonderlijk in stemming kan worden gebracht. De raad stemt hiermee unaniem in.

De heer Kersten legt een stemverklaring af voor de beslisnota en alle moties. Een azc in Wijchen is voor hem een no-go. Sommige voorstellen zullen de toekomstige situatie verbeteren. Vooral voor de omwonenden is hij hier gevoelig voor, maar zijn stem is niet nodig voor een meerderheid. Vanwege principiële gronden stemt hij alleen voor motie 1.

De voorzitter brengt motie 1 'Hoe eerder, hoe beter' ter stemming.
Met 24 stemmen voor en 3 stemmen tegen is deze motie aangenomen.
Besluit: De raad stemt in met motie 1 'Hoe eerder, hoe beter', aangaande beslisnota 237566.

De voorzitter brengt motie 2 'Meerwaarde voor Wijchen' ter stemming.
Met 23 stemmen voor en 4 stemmen tegen is deze motie aangenomen.
Besluit: De raad stemt in met motie 2 'Meerwaarde voor Wijchen', aangaande beslisnota 237566.

De voorzitter brengt motie 3 'Investeer huuropbrengsten azc in Wijchense samenleving' ter stemming.
Met 18 stemmen voor en 9 stemmen tegen is deze motie aangenomen.
Besluit: De raad stemt in met motie 3 'Investeer huuropbrengsten azc in Wijchense samenleving', aangaande beslisnota 237566.

De voorzitter brengt motie 4 'Wensen en bedenkingenprocedure voordat overeenkomst(en) ondertekend worden' ter stemming.
Met 23 stemmen voor en 4 stemmen tegen is deze motie aangenomen.
Besluit: De raad stemt in met motie 4 'Wensen en bedenkingenprocedure voordat overeenkomst(en) ondertekend worden', aangaande beslisnota 237566.

De voorzitter brengt motie 5 'Betrokken raad' ter stemming.
Met 23 stemmen voor en 4 stemmen tegen is deze motie aangenomen.
Besluit: De raad stemt in met motie 5 'Betrokken raad', aangaande beslisnota 237566.

De voorzitter brengt motie 6 'Terreininrichting op en rondom asielzoekerscentrum' ter stemming.
Met 23 stemmen voor en 4 stemmen tegen is deze motie aangenomen.
Besluit: De raad stemt in met motie 6 'Terreininrichting op en rondom asielzoekerscentrum', aangaande beslisnota 237566.

De voorzitter brengt motie 7 'Afspraken met COA voor opvang asielzoekers in Wijchen' ter stemming.
Met 23 stemmen voor en 4 stemmen tegen is deze motie aangenomen.
Besluit: De raad stemt in met motie 7 'Afspraken met COA voor opvang asielzoekers in Wijchen', aangaande beslisnota 237566.

De voorzitter vraagt of iemand een stemverklaring wil afleggen over de eerste drie beslispunten van de beslisnota.
De heer Derksen legt een stemverklaring af en geeft aan dat het CDA unaniem voor de nota stemt nu alle moties zijn aangenomen. Daardoor zijn de risico's weggenomen, is de algehele situatie op en rondom het azc verbeterd en gaat de Wijchense samenleving in positieve zin een investering in de samenleving zien.
De heer Grobbe legt een stemverklaring af en geeft de raad een compliment over hoe dit onderwerp is gesproken. Hij geeft aan voor alle moties te hebben gestemd en hij hoopt dat het college de moties kan realiseren. Meer garanties kunnen echter niet worden gegeven en alleen daarom al stemt hij tegen de beslisnota. Hij wil niet dat de gemeente € 21 miljoen leent voor de bouw van het azc; het is een taak van het COA dit goed te regelen. Bovendien nam Wijchen ruim een jaar geleden al meer dan voldoende verantwoordelijkheid door een locatie aan te wijzen waar een azc kon komen. Het is daarnaast niet in het belang van de Wijchense burgers.
De heer Verharen legt een stemverklaring af en geeft aan niet tegen het azc te zijn. Daarom heeft hij voor de moties gestemd. Wel is hij tegen de voorgestelde financiële constructie waarbij Wijchen € 21 miljoen gaat lenen voor de bouw van het azc vanwege de financiële risico's die hij wel ziet. Daarnaast is het bouwen van het azc de taak en de verantwoordelijkheid van het COA. Het COA is al dertig jaar daarmee belast en krijgt daarvoor geld uit Den Haag. Ook gaat deze nota uit van tien jaar, terwijl in een eerder stuk werd uitgegaan van vijf jaar, plus mogelijk nog eens vijf jaar. Het besluit dat nu voorligt is niet wat tijdens een besloten bijeenkomst op 20 september 2024 met omwonenden is besproken. Daarom stemt hij tegen de nota.
De heer Kersten legt een stemverklaring af en geeft aan dat volgens hem tal van argumenten zijn waarom deze financiering en een azc een slecht idee zijn. Voor hem weegt als Wijchense volksvertegenwoordiger vooral zwaar hoe dit voorstel het belang van de Wijchenaar dient. Daarom stemt hij tegen de nota.
De heer Oomen geeft aan dat de GroenLinks-fractie voorstander is van het voorstel. Hij vindt het echter jammer dat er nu allerlei betogen als stemverklaring zijn gegeven waarop niet kan worden gereageerd.

De voorzitter brengt de eerste drie beslispunten van de beslisnota 'Kennisgeving en kredietaanvraag voortgang asielzoekerscentrum Wijchen', zaaknummer 237566, ter stemming.
Met 21 stemmen voor en 6 stemmen tegen zijn de eerste drie beslispunten van deze nota aangenomen.

De voorzitter brengt het vierde beslispunt van de beslisnota 'Kennisgeving en kredietaanvraag voortgang asielzoekerscentrum Wijchen', zaaknummer 237566, ter stemming.
Met 20 stemmen voor en 6 stemmen tegen is het vierde beslispunt van deze nota aangenomen.

Besluit: De raad stemt in met beslisnota 237566 en besluit:
1. kennis te nemen van het collegebesluit 'Voortgang asielzoekerscentrum Wijchen' met zaaknummer Z/24/226375; bijlage 1;
2. voor de realisatie van het azc een investeringskrediet van € 21 miljoen beschikbaar te stellen;
3. af te wijken van de nota 'Investeren en afschrijven' en de gevraagde investering af te

schrijven in tien jaar en de kapitaallasten, en andere eigenaarsgebonden lasten, te dekken uit de huurinkomsten van het COA;
4. het weiland, kadastraal bekend gemeente Wijchen, sectie C, nr. 1923 aan te kopen, welke is opgenomen in de businesscase.

De vergadering wordt kort geschorst.

9.2 237012 Beslisnota Participatie- en cocreatiekader

De voorzitter constateert dat de fracties nog ruim voldoende spreektijd hebben en geeft aan te kijken hoe de spreektijd zich gedurende de rest van de vergadering ontwikkelt. Indien nodig kan worden teruggekomen op de hoeveelheid spreektijd.

Inleiding

De voorzitter licht in een inleiding de voorliggende beslisnota toe. Dit voorstel voor het beleidskader participatie en cocreatie is opgesteld om de betrokkenheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners te vergroten en beter te organiseren. Daarnaast geeft het college met dit kader uitvoering aan de motie 'Opvolgen advies van de raadswerkgroep Inwonersparticipatie'. Dit voorstel voorziet ook in de aanstelling van maximaal drie gebiedscoördinatoren die betrokken zullen zijn bij de ontwikkeling en uitvoering van wijk- en kernenplannen en het ondersteunen van inwonersinitiatieven.
Tijdens de commissievergadering heeft de fractie van de VVD wensen geuit ten aanzien van de evaluatie van de gebiedscoördinatoren. De VVD heeft daarom een motie aangekondigd, te weten:

- Motie 1, VVD K8W
  Jaarlijkse evaluatie inzet gebiedscoördinatoren

Eerste termijn

De heer Tiemessen geeft aan dat het werken met gebiedscoördinatoren een beproefd model is dat inmiddels in vergelijkbare vorm bij andere gemeenten naar tevredenheid wordt toegepast. Ook GroenLinks wil graag inwoners laten meedenken en meebeslissen en betrekken bij het opstellen en uitvoeren van projecten. Voor grote overstijgende projecten ziet zijn partij het burgerberaad als een zeer serieuze mogelijkheid. GroenLinks steunt de invulling van het nieuwe beleid en is akkoord daarvoor de noodzakelijke middelen beschikbaar te stellen en steunt ook de uitwerking van de motie. De evaluatie van de uitwerking van het participatiekader door de gerichte aanpak van wijken en kernen, en de rol van gebiedscoördinatoren hierin, kan volgens GroenLinks na drie jaar middels een informatienota gebeuren. Mocht te zijner tijd op grond van deze nota aanleiding zijn het beleid bij te stellen, dan is de raad aan zet.

Mevrouw Muller geeft aan dat D66 instemt met dit voorstel, omdat inwoners hiermee meer kunnen worden verbonden met de zaken die de gemeente al oppakt. Ook is haar partij te spreken over het feit dat het idee van de raadswerkgroep inwonersparticipatie is opgepakt.

De heer Kersten geeft aan dat Kernachtig Wijchen vanzelfsprekend het belang ziet van de gebiedscoördinatoren en gebiedsgericht werken. Met betrekking tot beslispunt 2 zal zijn partij echter kritisch afwegen in hoeverre het akkoord kan gaan met drie coördinatoren, omdat de vraag is in hoeverre de gemeente zich deze uitgave van € 285.000 kan veroorloven. Een akkoord op deze nota houdt niet direct in dat Kernachtig Wijchen hiermee akkoord gaat bij de begrotingsbehandeling. De heer Kersten vraagt of het college bereid is bij de begroting een informatienota te voegen, waarin heel specifiek wordt ingegaan op hoe de gebiedscoördinatoren ingebed gaan worden in de organisatie. Met betrekking tot de mee-ingediende motie geeft hij aan dat een goede evaluatie na drie jaar de raad helpt te beoordelen of de verwachtingen over de gebiedscoördinatoren zijn waargemaakt.

Mevrouw Hoogteijling spreekt namens het CDA volledige steun uit voor het voorliggende kader. Haar partij is ervan overtuigd dat het betrekken van de inwoners zorgt voor meer draagvlak, betere besluitvorming en een sterkere gemeenschap. Dit gaat echter niet vanzelf en de gemeente kiest er daarom voor gebiedscoördinatoren in te zetten. Deze professionals zorgen

ervoor dat de stem van de inwoner wordt gehoord en dat ideeën en initiatieven vanuit de gemeenschap daadwerkelijk een plek krijgen in het beleid.

Mevrouw Jamin geeft aan dat de PvdA blij is met de voorgestelde ontwikkeling en het in dienst nemen van drie gebiedscoördinatoren, een geluid dat ook is gehoord bij de leefbaarheidsgroepen. Hiervoor moet weliswaar nog een financiële hobbel worden genomen, maar ze heeft er vertrouwen in dat dit lukt. De gebiedscoördinatoren vormen straks de verbindende schakel tussen de inwoners en de gemeentelijke organisatie. Door goed te luisteren naar de ideeën en de behoeften van de inwoners, en waar nodig actie te ondernemen, kunnen zij bijdragen aan een nog mooier Wijchen en een meer betrokken gemeenschap. Over de motie geeft ze aan dat de PvdA evaluatie belangrijk vindt, maar dit nog niet zo ver wil uitwerken als in de motie is gedaan. De PvdA ondersteunt de intentie van de motie, maar de partij wil ook zorgvuldig omgaan met publieke middelen.

De heer D. Herms geeft aan dat het uitgangspunt van Wijchen Lokaal is dat er een ambtelijk apparaat moet zijn dat dicht bij de inwoners staat. Het gaat niet alleen om de betrokkenheid van inwoners, maar ook om het luisteren naar de inwoners. Hierin moeten grote stappen worden gezet, maar dit kan wel. Over de beslisnota is Wijchen Lokaal in de commissievergadering vooral kritisch geweest op het idee drie gebiedscoördinatoren aan te stellen. Een extra schijf toevoegen maakt de weg voor de inwoner naar de gemeente langer, terwijl het gat tussen inwoners en de gemeente juist moet worden verkleind. Een evaluatiemoment zorgt ervoor dat kan worden gestuurd waar nodig, en dat de impact van de gebiedscoördinator kan worden gemonitord. Voor Wijchen Lokaal is het evaluatiemoment van drie jaar echter erg laat. Hij vraagt hoe andere partijen denken over een of twee jaar, zodat eventuele extra kosten kunnen worden bespaard of juist meer duidelijkheid kan komen richting de organisatie.

De heer Krale geeft aan dat dit nieuwe participatiekader ervoor zorgt dat een betere samenwerking tussen het college, de gemeenteraad en actieve inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners ontstaat, zodat de leefbaarheid in alle kernen wordt vergroot. Dit doel is helaas niet gratis te bereiken, omdat onder andere drie gebiedscoördinatoren worden ingezet met een kostplaatje van circa € 300.000 per jaar. Omdat deze kosten direct gevolg zijn van het nieuwe beleid, dient de VVD samen met Kernachtig Wijchen een motie in voor het na drie jaar evalueren van de inzet van deze gebiedscoördinatoren. Na deze periode heeft het beleid namelijk voldoende tot wasdom kunnen komen en met die evaluatie kan integraal worden afgewogen of dit beleid heeft bijgedragen aan het beoogde doel.

Burgemeester Helmer is blij dat de ambitie van de raad op inwonersparticipatie nog altijd hoog is. Toch is het een ingewikkeld onderwerp, want burgerparticipatie gaat over het inkaderen ervan en over verwachtingsmanagement. Het college hoopt met het vaststellen van het kader door de raad aan de slag te kunnen gaan, zodat inwoners meer worden betrokken.

Met betrekking tot de borging en de positie van de gebiedscoördinatoren begrijpt burgemeester Helmer de gestelde vragen. Zij moeten bij lopende projecten worden betrokken, en hun input moet serieus worden genomen. Dat staat of valt natuurlijk met hoe hieraan in de praktijk handen en voeten wordt gegeven; dit geldt ook voor het voorliggende kader. Burgemeester Helmer geeft aan dat de raad erop kan vertrouwen dat dit kader binnen de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) serieus wordt opgepakt en dat de gebiedscoördinatoren serieus worden genomen. Om de raad aan de voorkant meer houvast te geven, geeft ze het volgende mee: de gebiedscoördinatoren gaan werken met een wijk- of kerngerichte aanpak die de gebiedscoördinatoren in plannen vastleggen. Deze plannen worden door de raad vastgesteld en dit is daarmee de beste borging en mandatering die de raad aan de coördinatoren kan meegeven, samen met een klein stuk werkbudget dat daaraan vastzit. Daarnaast worden de adviezen van de coördinatoren meegenomen in de beslisnota's en andere notities voor de raad, die tevens worden gecheckt door de afdelingen van financiën en juridische zaken. Bovendien zien de domeinmanagers en de bestuurders toe op hoe de gebiedscoördinatoren hun rol invullen. De precieze invulling en aanpak wordt weliswaar nog uitgewerkt, ook met de

coördinatoren zelf, maar nu is het van belang dat het kader wordt vastgesteld. De raad kan er in ieder geval van uitgaan dat de coördinatoren een organisatie- en samenlevingsbrede rol krijgen en dat ze niet vanuit één vakafdeling zullen werken.

Met betrekking tot de motie geeft burgemeester Helmer aan dat ze blij is dat voor een evaluatieperiode van drie jaar is gekozen. Ze heeft begrip voor de wens tot evalueren, omdat dit voor ander nieuw en bestaand beleid ook gebeurt als het gaat om de resultaten en de gemaakte kosten. Wel vindt ze het vreemd dat de personeelskosten zouden moeten worden meegenomen in deze evaluatie, omdat dit op andere terreinen niet gebeurt. Wel wordt geëvalueerd wat personeel doet en in dit geval of ze doen wat in het kader is vastgesteld.

De voorzitter vraagt of de tekst van de motie na deze eerste termijn wordt aangepast. Dit is niet het geval. Verder zijn er geen vragen, gesteld in de eerste termijn van de raad, niet beantwoord door de portefeuillehouder.

Tweede termijn
De heer Tiemessen is blij te horen dat het voorstel breed wordt gedragen, alsook dat vanzelfsprekend een evaluatie en onderzoek worden uitgevoerd. Bovendien geeft de portefeuillehouder aan dat medewerkers niet worden beoordeeld op hoeveel geld ze kosten, maar op het werk dat ze leveren. Daarom is de ingediende motie voor GroenLinks overbodig.

Mevrouw Muller vindt dat de uitleg van de portefeuillehouder voor D66 het vertrouwen in het voorliggende voorstel vergroot. Met betrekking tot de motie geeft ze aan dat D66 voorstander is van evalueren, maar omdat dit al gangbaar is in een ambtelijke organisatie, ziet D66 geen noodzaak tot een officiële evaluatie. Voor de evaluatie zou bijvoorbeeld een informatienota of een jaarverslag kunnen worden gebruikt.

De heer Kersten vindt het goed te horen dat het bewustzijn over de inbedding van de gebiedscoördinatoren binnen de ambtelijke organisatie ook bij het college aanwezig is. Hij begrijpt de gemaakte kanttekeningen bij de kosten. Kernachtig Wijchen gelooft in het goede werk dat de gebiedscoördinatoren kunnen verrichten en zal instemmen met de nota en de motie. Wel zal de partij bij de begrotingsbehandeling kritisch kijken naar de financiën.

Mevrouw Hoogteijling geeft aan dat het kader voorkomt uit de strategische visie van Wijchen. Het betreft dus niet iets voor de kortere termijn, maar echt iets tot 2035. Een jaarlijkse evaluatie acht ze bovendien niet praktisch en niet haalbaar. De gebiedscoördinatoren moeten namelijk de gelegenheid krijgen iets te bieden te hebben qua lange termijn en continuïteit. Daarnaast moet de evaluatie volgens het CDA vooral gaan over de vraag of het kader brengt wat ervan wordt verwacht en minder over het functioneren van de coördinatoren.

De heer Kersten geeft aan dat de motie vooral is bedoeld om het evaluatiemoment op een bepaald moment te prikken en niet op een willekeurig moment. Mevrouw Hoogteijling reageert dat de motie in haar ogen neigt naar het beoordelen van het functioneren van de gebiedscoördinatoren, terwijl nieuw beleid altijd wordt geëvalueerd. Ze ziet daarom geen noodzaak dit via een motie nog eens vast te leggen. Het CDA stemt voor de nota en tegen de motie.

Mevrouw Jamin geeft aan dat het ernaar uitziet dat er een kortere lijn komt tussen de gemeente en haar inwoners. Dit is wat de PvdA hoopt te bereiken met de gebiedscoördinatoren. Er is geen sprake van een extra schijf, maar van een plek waar inwoners terecht kunnen met hun ideeën, wensen en eventueel hun bedenkingen.

De heer D. Herms geeft aan dat de ingediende motie voor Wijchen Lokaal van toegevoegde waarde is op de beslisnota. Hij pleit voor een evaluatiemoment na een à twee jaar en vraagt wat de VVD hiervan vindt.

Mevrouw Muller vraagt naar aanleiding van de eerste termijn waarop de heer D. Herms baseert

dat de coördinatoren de weg naar de inwoner langer zouden maken. De heer D. Herms antwoordt dat de inbreng van inwoners via de gebiedscoördinatoren weer langs een extra persoon en dus in feite langs een extra schijf gaat. Zo heeft Wijchen Lokaal de nota begrepen.
Mevrouw Hoogteijling vraagt waar inwoners dan moeten aankloppen met hun inbreng als er geen gebiedscoördinatoren zijn. De heer D. Herms denkt dat hij dan bij een secretariaat zou aankloppen. Mevrouw Hoogteijling vraagt daarop of het dan niet fijn is dat inwoners dan iemand hebben die direct beschikbaar is voor al hun input. De heer D. Herms antwoordt dat dit van toegevoegde waarde kan zijn, maar dat zijn partij het ook van belang vindt kritisch op de kosten te letten.
De heer D. Herms geeft aan dat dingen van waarde weliswaar geld kosten, maar dat zijn partij afvraagt of dit plan wel van waarde is. Wijchen Lokaal steunt daarom de motie, maar ziet graag dat het evaluatiemoment wordt aangepast.
De heer Tiemessen vraagt wat Wijchen Lokaal verwacht qua evaluatie op te halen na een of twee jaar. De heer D. Herms geeft aan dat het kader opnieuw kan worden overwogen als na deze kortere evaluatietermijn geen veranderingen zijn. Een evaluatiemoment na drie jaar is weliswaar geen dealbreaker, maar hij denkt dat evalueren sneller kan. De heer Tiemessen vraagt wat met veranderingen wordt bedoeld. De heer D. Herms antwoordt dat hij daarmee de gestelde doelen voor het verbeteren van de participatie bedoelt.
Mevrouw Jamin vraagt of het mogelijk is de heer D. Herms de plannen van de gebiedscoördinatoren die ter vaststelling naar de raad worden gestuurd, te laten inzien als een vorm van tussentijdse evaluatie, waardoor een evaluatiemoment na drie jaar voor hem wel een goede termijn wordt. De heer D. Herms antwoordt dat dit zou kunnen helpen.
Mevrouw Muller vraagt waarom Wijchen Lokaal voorstander is van een jaarlijkse evaluatie, omdat dit juist leidt tot extra ambtenarij, terwijl de partij juist minder ambtelijke rompslomp voor ogen heeft. De heer D. Herms antwoordt dat evalueren hierop van grote waarde is voor zijn partij.

De heer Krale haalt uit bijlage 1 van het kader het doel aan dat inwoners positief worden over wat met hun mening over belangrijke onderwerpen gebeurt, in plaats van neutraal zijn, wat nu nog het geval is. Voor de evaluatie is het daarnaast van belang dat dit op een eerlijke wijze gebeurt. Het nieuwe beleid moet daarom tijd krijgen om tot wasdom te komen. De VVD vindt drie jaar daarom een redelijke evaluatietermijn.
Mevrouw Hoogteijling vraagt of de VVD bereid is bij de evaluatie niet zozeer te kijken naar de inzet van de gebiedscoördinatoren, maar naar het participatie- en cocreatiekader. De heer Krale vraagt zich daarop af wat voor materiële impact een dergelijke wijziging van woorden in de motie zou bewerkstelligen, aangezien met de inzet juist de uitvoering van het beleid wordt geëvalueerd.
De heer Tiemessen vraagt waarom de toezegging van de portefeuillehouder dat op de gebruikelijke manier wordt geëvalueerd, niet volstaat voor de VVD. De heer Krale antwoordt dat de VVD in de motie duidelijk wil aangeven op welk moment moet worden geëvalueerd en tegelijk andere punten wil meegeven voor het inkaderen van deze evaluatie.
Mevrouw Hoogteijling vraagt of het de heer Krale bij de evaluatie onder de streep gaat om het goed functioneren van het kader en of hij het ermee eens is dat het functioneren van de inzet van de gebiedscoördinatoren daarbij van ondergeschikt belang is. De heer Krale is het ermee eens dat het gaat om de effectiviteit van het behalen van de beleidsdoelen. De coördinatoren zijn een middel daartoe, en uiteindelijk wordt het wel of niet bereiken van de beleidsdoelen geëvalueerd.
De heer Tiemessen vraagt of het hier niet alleen gaat over het gevoel dat inwoners hebben met betrekking tot hun inbreng, maar wellicht over het gegeven dat iets moet worden gedaan met hun inbreng. De heer Krale ziet als uiteindelijk doel dat de projecten die de gemeente realiseert, beter moeten worden. Daardoor zullen mensen zich ook meer betrokken voelen.

De voorzitter constateert dat de teksten van de ingediende motie ongewijzigd blijft en dat het college geen feitelijke onjuistheden heeft gehoord.

Stemming
De voorzitter brengt de beslisnota ‘Participatie- en cocreatiekader’, zaaknummer 237012, ter

stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 27 stemmen voor en 0 stemmen tegen is deze nota aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met beslisnota 237012 en besluit:
1. in te stemmen met het participatie en cocreatie kader (bijlage 1), onder voorbehoud dat de benodigde financiële middelen in de begroting worden toegekend;
2. akkoord te gaan € 285.000 integraal af te wegen als nieuw beleid in de Perspectiefnota, voor maximaal drie gebiedscoördinatoren voor de gemeente Wijchen om invulling te kunnen geven aan het participatie- en cocreatiekader;
3. het budget van de huidige wijkcontactfunctionaris, € 34.990, in te zetten voor dekking van het overige benodigde bedrag voor de drie gebiedscoördinatoren;
4. akkoord te gaan € 15.000 integraal af te wegen als nieuw beleid in de Perspectiefnota als werk- en initiatievenbudget binnen de WDW voor het nieuwe participatie en cocreatiekader;
5. de motie, 161784 Motie 1 raadsbreed Opvolgen advies van de raadswerkgroep Inwonersparticipatie, hiermee als uitgevoerd te beschouwen.

De voorzitter brengt motie 1 'Jaarlijkse evaluatie inzet gebiedscoördinatoren' ter stemming.
Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 18 stemmen voor en 9 stemmen tegen is deze motie aangenomen.
Besluit: De raad stemt in met motie 1 'Jaarlijkse evaluatie inzet gebiedscoördinatoren', aangaande beslisnota 237012.

9.3 252358 Beslisnota Gelijkheidsmonument/artikel 1-kunstwerk

Inleiding
De voorzitter licht in de inleiding de voorliggende beslisnota toe. In juli 2021 heeft de raad een motie aangenomen voor het realiseren van een Gelijkheidsmonument. De voorliggende nota bevat een procesvoorstel voor de realisatie van een kunstwerk dat artikel 1 van de grondwet uitbeeldt. Dit artikel, dat de gelijkheid van alle burgers en het verbod op discriminatie benadrukt, vormt de kern van de kunstopdracht.
Tijdens de commissievergadering bleek dat de fractie van Kernachtig Wijchen een suggestie had voor de locatie van het op te richten monument. Zij heeft hiervoor een amendement aangekondigd. De fractie van het CDA kondigde een motie aan in het kader van het financiële perspectief van de gemeente:
- Amendement 1, K8W GL PvdA D66
  Wijziging procesvoorstel Plaatsing Gelijkheidsmonument artikel 1 Kunstwerk Tussen Kasteel en Wijchens Meer
- Motie 1, CDA
  Besluit over gelijkheidsmonument artikel 1 kunstwerk op een later moment

Eerste termijn
De heer Tiemessen refereert aan operatie Market Garden tachtig jaar geleden en aan de herdenking daarvan bij brug De Oversteek in Nijmegen. Wat toen werd bedreigd, wordt vandaag opnieuw bedreigd en mogelijk morgen en overmorgen ook. Vrijheid is iets dat moet worden gekoesterd. Waar De Oversteek niet alleen een brug is, maar ook een monument voor vrijheid en gelijkheid conform artikel 1, wordt wat GroenLinks betreft vandaag de breedgedragen motie voor een gelijkheidsmonument in Wijchen na drie jaar ingelost. Het is weliswaar een hoop geld, maar wel goedbesteed geld. Daarom dient GroenLinks het amendement voor plaatsing op een prominente plek in het hart van Wijchen mede in.

De heer Lukkezen stelt dat discriminatie nog steeds voorkomt en dat het gelijkheidsmonument niet zomaar een kunstwerk, maar een symbool is voor saamhorigheid en verbinding. Deze boodschap moet volgens D66 blijvend worden uitgedragen. Hij benadrukt dat de kosten slechts 0,057% van de jaarlijkse begroting bedragen. Voor iets dat misschien wel generaties blijft staan, is dit goedkoop. Hij roept de raad op met dit monument duidelijk te maken dat discriminatie in de gemeente Wijchen niet wordt getolereerd en dat de gemeente staat voor een inclusieve toekomst voor iedereen.

De heer Krale geeft aan dat de VVD volledig achter de gedachte van het monument staat, maar dat de kosten hoger zijn dan wat de fractie bij de indiening van de motie in 2021 had bedacht. Bovendien is de timing slecht, gezien de verwachte bezuinigingen. De VVD stemt daarom tegen de nota.

De heer Burgers geeft aan dat het monument ook belangrijk is voor het onderwijs, zodat kinderen ernaartoe genomen kunnen worden en dat hun de principes van het monument kunnen worden bijgebracht. Daarmee gaat het veel meer leven. De PvdA gaat daarnaast mee in het amendement. Wat betreft de financiën, is volgens de heer Burgers sprake van incidenteel geld. Juist omdat het monument voor de lange termijn is, bedragen de kosten eigenlijk nog minder.

De heer D. Herms vindt het erg belangrijk dat de ongelijkheid binnen de samenleving zelf wordt aangepakt. Wijchen Lokaal blijft bij het standpunt dat het oprichten van een monument daartoe slechts symboolpolitiek is. Gezien de financiële consequenties die de nota met zich meebrengt en de onzekerheid van de aanstaande bezuinigingen, steunt Wijchen Lokaal de nota niet.

Mevrouw Joosse-de Visser geeft aan dat het CDA achter het idee van het monument staat. Ondanks dat een gelijkheidsmonument van grote waarde is, heeft de fractie twee gedachten hierbij. Zo heeft het CDA zorgen over de kosten in een tijd waar bezuinigingen voor de deur staan, ook al is sprake van een incidentele uitgave. Daarnaast is nog geen besluit genomen over de locatie van het monument, terwijl wel goed moet worden nagedacht over de beste plek hiervoor. Daarom dient het CDA een motie in voor het uitstellen van het besluit over het monument. Daarbij heeft ze een punt van orde en vraagt in welke volgorde over de nota, het amendement en de motie gaat worden gestemd.

Mevrouw Driessen-Slingerland refereert aan de moord op de 15-jarige Kevin Duinmeijer in 1983. Dit maakte toentertijd diepe indruk op haar. Helaas zijn gelijkheid, diversiteit en inclusie nog steeds niet vanzelfsprekend, al staat het in artikel 1 van de grondwet. Kernachtig Wijchen steunt dan ook deze beslisnota voor een gelijkheidsmonument.
Aanvullend op de nota komt Kernachtig Wijchen samen met andere partijen met een amendement om het nieuw te ontwikkelen gebied Tussen Kasteel en Wijchens Meer (TKWM) aan te wijzen als voorkeurslocatie. Op deze prominente plek is er maximale zichtbaarheid voor het breed uitdragen van de boodschap. Bovendien vormt het gebied een verbinding tussen verleden en toekomst. De waarden van gelijke behandeling en respect zijn immers tijdloos. Wanneer wordt vastgehouden aan de huidige planning, dan kan het monument niet worden geplaatst in TKWM, omdat de eerste fase hiervan in 2027 wordt gerealiseerd. Een gemiste kans, want nu heeft Wijchen de kans na lange tijd weer een kunstwerk bij nieuwbouw te realiseren. Bovendien heeft kunst die specifiek voor een bepaalde plek is ontworpen vaak een sterkere impact dan kunst die achteraf wordt toegevoegd.
Mevrouw Driessen-Slingerland gaat in op de kosten waarover sommigen twijfelen. Het bedrag is onderdeel van de begroting antidiscriminatiebeleid. Een investering in een monument in de openbare ruimte zorgt voor een duurzame en zichtbare impact in plaats van bijvoorbeeld een kortdurende antidiscriminatiecampagne. Ze heeft begrepen dat geen sprake zal zijn van een budgetoverschrijding en dat de kosten voor een monument mogelijk zelfs lager uitvallen, maar krijgt hierop graag een toezegging van de portefeuillehouder.

Burgemeester Helmer is verheugd dat zowel de raad als het college ervoor staan dat eenieder met wat voor een geloof, uiterlijk of liefde dan ook welkom is in Wijchen. Het warme bad dat zij heeft ervaren gunt ze iedereen. Ze geeft aan dat de raad verantwoordelijk is voor het budget en dat het voorgestelde bedrag inclusief een redelijk salaris voor de kunstenaars is. Als het goedkoper kan, dan kan het goedkoper en als het budget moet worden overschreden, dan komt het college bij de raad.

Burgemeester Helmer vindt het mooi om het amendement te koppelen aan TKWM, omdat het een drukbezochte locatie met groot bereik is. De ingediende motie tot het uitstellen van de nota

laat de burgemeester aan de raad. Wel geeft ze mee dat het college graag aan de slag gaat met het monument.

De voorzitter constateert dat er geen vragen zijn naar aanleiding van de eerste termijn. De teksten van het amendement en de motie blijven ongewijzigd.

Mevrouw Driessen-Slingerland vraagt een schorsing aan, zodat kan worden overlegd over de volgorde waarin het beste over de drie stukken kan worden gestemd.

De vergadering wordt kort geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering. Hij brengt het ordevoorstel ter stemming of na de tweede termijn eerst over de motie en over het amendement wordt gestemd en daarna over de beslisnota.
Met 19 stemmen voor en 8 stemmen tegen is het ordevoorstel aangenomen.
Besluit: De raad stemt in met het na de tweede termijn als eerste in stemming brengen van de motie, aangaande beslisnota 252358.

Tweede termijn
De heer Tiemessen vindt het jammer dat sommige partijen blijkbaar niet hebben begrepen dat de middelen voor het bekostigen van het monument er gewoon zijn. Hij vindt dat vandaag kan worden besloten tot het bouwen van het monument. Volgens GroenLinks is het goed als het monument er komt en het zou fantastisch zijn als het op een prominente locatie wordt geplaatst.

De heer Lukkezen geeft aan dat D66 niet achter de motie staat, omdat het van belang is dat het monument er na drie jaar wachten zo snel mogelijk komt. In reactie op de VVD haalt hij in herinnering dat recentelijk € 250.000 is toegezegd voor de parkeerplaatsen in de kasteeltuin. Omdat dit een hoger bedrag is dan de kosten voor het monument, vraag de heer Lukkezen zich af waarom de VVD dat dan wel heeft willen bekostigen. Het geld voor het monument is al geoormerkt en hiermee wordt niks gedaan als de nota wordt afgewezen. Hij is benieuwd wat de VVD dan wel met dit geld wil doen.

De heer Krale geeft aan dat het geld inderdaad vrijvalt als het niet wordt uitgegeven aan het monument. Het besluit over de kasteeltuin is daarnaast al genomen.
De heer Lukkezen vraagt of de heer Krale het dan niet meer eens is met de begroting, aangezien daarover ook al een besluit is genomen. De heer Krale antwoordt dat de VVD het uiteraard eens is met de begroting, maar niet met de manier waarop dit geld wordt uitgegeven. De VVD geeft het liever niet uit. De heer Lukkezen vraagt waaraan dit geld dan wel moet worden besteed. De heer Krale antwoordt dat het kan worden toegevoegd aan de gemeentelijke reserves. De heer Lukkezen geeft aan dat daarvoor een amendement moet worden ingediend, aangezien dit geld is gelabeld voor besteding aan antidiscriminatie. De heer Krale antwoordt dat de VVD hiertoe geen amendement indient.
De heer Krale herhaalt dat de VVD het liever niet uitgeeft en daarom tegen de nota stemt. Wel stemt de VVD in met het amendement over de locatie.

De heer Burgers geeft aan dat als Wijchen Lokaal tegen symboolpolitiek is, het in feite tegen elk monument in Wijchen is. Hij vindt het daarom een vreemd argument. Met de motie is de heer Burgers het niet eens, omdat het nu het moment is voor het monument te kiezen. De PvdA ziet bij voorkeur dat het monument zo snel mogelijk op een mooie locatie komt.

De heer D. Herms geeft aan dat hij in de eerste termijn vrij duidelijk is geweest en dat Wijchen Lokaal de motie, het amendement en de nota niet steunt.
De heer Lukkezen vraagt wat Wijchen Lokaal dan zou willen met het vrijgekomen geld.
De heer D. Herms antwoordt dit niet te weten en dat dit iets voor de begroting is.

Mevrouw Joosse-de Visser geeft aan dat de motie van het CDA ervoor pleit de beslissing over

het monument op een ander moment te nemen. Dit betekent niet dat dit op de lange baan wordt geschoven, maar het CDA vindt dat dit moment, zo vlak voor de behandeling van de begroting, ongelukkig is.
De heer Lukkezen vraagt naar aanleiding van de eerste termijn wat voor het CDA dan wel de juiste hoogte van het bedrag voor het monument is. Mevrouw Joosse-de Visser geeft aan dat zij bij haar weten geen uitspraken hierover heeft gedaan, maar dat iedere euro kan tellen op het moment dat moet worden bezuinigd. Zo benadert het CDA dit voorstel nu en daarom is dit beslismoment nu ongelukkig.

Mevrouw Driessen-Slingerland is blij met het antwoord van de burgemeester dat binnen het budget wordt gebleven, alsook dat het amendement uitvoerbaar en gewenst wordt geacht. Ze geeft aan dat Kernachtig Wijchen de ingediende motie niet gaat steunen, omdat de inhoud ervan de gebruikelijke handelswijze schetst.

De voorzitter constateert dat de teksten van de ingediende stukken ongewijzigd blijven en dat het college geen feitelijke onjuistheden heeft gehoord.

Stemming
De voorzitter brengt motie 1 'Besluit over gelijkheidsmonument artikel 1 kunstwerk op een later moment', ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 5 stemmen voor en 22 stemmen tegen is deze motie verworpen.

De voorzitter brengt amendement 1 'Wijziging procesvoorstel Plaatsing Gelijkheidsmonument artikel 1 Kunstwerk Tussen Kasteel en Wijchens Meer' ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 24 stemmen voor en 3 stemmen tegen is dit amendement aangenomen.
Besluit: De raad stemt in met amendement 1 'Wijziging procesvoorstel Plaatsing Gelijkheidsmonument artikel 1 Kunstwerk Tussen Kasteel en Wijchens Meer', aangaande beslisnota 252358.

De voorzitter brengt de beslisnota 'Gelijkheidsmonument/artikel 1-kunstwerk', zaaknummer 252358, ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 16 stemmen voor en 11 stemmen tegen is deze nota aangenomen.
Besluit: De raad stemt in met beslisnota 252358 en besluit:
1. de motie voor een gelijkheidsmonument inhoud te geven door het college de opdracht te verstrekken een artikel 1-kunstwerk te realiseren;
2. het procesvoorstel artikel 1-kunstwerk (bijlage 3) vast te stellen;
3. akkoord te gaan met de voorgestelde besteding van de in de perspectiefnota beschikbaar gestelde middelen;
4. bij de uitwerking van de opdracht aan de kunstenaars nadrukkelijk mee te geven dat het monument geplaatst gaat worden op een prominente plek in (de omgeving van) het gebied TKWM, zodat zij duidelijk de kaders weten waarbinnen ze kunnen werken en zich hierdoor kunnen laten inspireren.

De vergadering wordt kort geschorst.

9.4 228375 Beslisnota Grip op bewindvoering
Inleiding
De voorzitter, nu weer burgemeester Helmer, geeft een inleiding op de voorliggende beslisnota. Dit raadsvoorstel is opgesteld naar aanleiding van het amendement 'Meer grip op schuldenproblematiek' van 20 april 2023. In dit amendement heeft de gemeenteraad het college opdracht gegeven om een businesscase op te stellen voor bewindvoering in gemeentelijke handen. Uit de bevindingen van diverse gemeenten concludeert het college dat bewindvoering in eigen beheer aanzienlijke juridische en financiële risico's met zich meebrengt. Daarom adviseert het college af te zien van het opstellen van een nieuwe businesscase. In plaats daarvan stelt het college voor de gereserveerde middelen in te zetten voor een betere samenwerking tussen de gemeente en bewindvoerders.

Tijdens de commissievergadering kondigde de fractie van het CDA aan een motie in te dienen, te weten:

- Motie 1, CDA PvdA
  Routekaart financiële zorgen

Eerste termijn

Mevrouw Joosse-De Visser geeft aan dat bewindvoering een ingrijpende ingreep is, zowel voor de betrokkene die leeft met niet op te lossen schulden, als voor de gemeente, omdat bewindvoering zo duur is. Het blijkt niet verstandig te zijn als de gemeente zelf de bewindvoering gaat uitvoeren. Het CDA deelt deze opvatting. Omdat het CDA graag wil onderstrepen dat het gereserveerde bedrag in plaats daarvan wordt besteed aan een betere in- en doorstroom naar de schuldhulpverlening, roept het CDA middels de motie op tot het in Wijchen gebruiken van de landelijke routekaart, die recent is ontwikkeld door de VNG. Deze routekaart helpt de gemeente vergelijkbare stappen als andere gemeenten te zetten in het schuldhulpverleningstraject, waardoor zoveel mogelijk wordt voorkomen dat er überhaupt van bewindvoering sprake zou moeten zijn. Dit levert meer op dan het kost. Daarnaast wordt in de motie opgeroepen jongeren beter te bereiken door zo mogelijk ervaringsdeskundigen in te zetten. Het CDA is het dus eens met de nota en wil via de motie graag een paar zaken onderstrepen.

Mevrouw Kuipers geeft aan dat de wethouder het een en ander in de afgelopen weken heeft verduidelijkt, bijvoorbeeld dat veel wordt gewerkt met dezelfde bewindvoerders. Ze vraagt de wethouder of hij mogelijkheden ziet de ingediende motie in de praktijk toe te passen en of deze motie een welkome aanvulling is binnen het beleidsplan 'Geldzorgen, armoede en scholen'. Wijchen Lokaal vindt het goed dat de gemeente bezig is met het onder de aandacht brengen van schulden en het verbreken van het taboe daarop. De beslisnota heeft daarom de steun van haar fractie, al was het niet de insteek van het eerder ingediende amendement.

De heer Krale geeft aan dat de VVD achter de nota staat en wacht graag de reactie van de wethouder op de motie af.

De heer Albersnagel geeft aan dat de raad het advies heeft gekregen de businesscase niet verder uit te werken en in plaats daarvan een bedrag in te zetten voor betere sturing op in- en doorstroom naar betere schuldhulpverlening en uitstroom naar financiële zelfstandigheid. Kernachtig Wijchen wil deze uitwerking van het college volgen. Over de motie geeft de heer Albersnagel aan dat deze niet nodig is als het collegevoorstel wordt gevolgd, omdat het college het een en ander gaat uitwerken en de raad meeneemt in de daarna bereikte resultaten. Hij is benieuwd naar de reactie van de wethouder.

De heer Tiemessen geeft aan dat de wethouder tijdens de commissievergadering heeft aangegeven dat het convenant juridisch bindend is, maar zonder sancties. Daarbij is ook aangegeven dat de gemeente werkt met vaste bewindvoerders, die belang erbij hebben hun werkzaamheden zorgvuldig en bekwaam uit te voeren. GroenLinks is positief over de beslisnota en begrijpt de genoemde argumenten. Vanwege zorgen over het groeiend aantal jongeren met schulden is de fractie benieuwd hoe de wethouder denkt over punt 2 uit de motie en wat dit betekent voor het convenant. Voor zover bekend was de WDW namelijk niet bekend met de routekaart.

Mevrouw Muller geeft aan dat D66 de nota nog steeds steunt en sluit zich aan bij de vragen van mevrouw Kuipers.

Mevrouw Jamin geeft aan dat de PvdA het jammer vindt dat het volledig regelen van de bewindvoering vanuit de gemeente niet mogelijk blijkt. Met de landelijke routekaart van de VNG kan de gemeente desondanks grip houden op de bewindvoering. Zo zorgt de routekaart onder andere voor een integrale kijk op de situatie van de individuele inwoner, biedt de kaart een stapsgewijze aanpak, worden alle stappen gemonitord en kunnen gemeenten elkaars ervaringen delen en hiervan leren. Wat betreft het tweede punt van de motie geeft mevrouw Jamin aan dat

ervaringsdeskundigen hun nut in andere gemeenten al hebben bewezen.

Wethouder Derks bedankt de raad voor de betrokkenheid op dit thema. Hij laat het amendement voor wat het is en gaat in op de gestelde vragen. Momenteel worden in Wijchen alle ontwikkelingen gevolgd, zo ook de routekaart Financiële zorgen. De gemeente zet alle mogelijke middelen in om schulden te verminderen. In het beleidsplan 'Geldzorgen, armoede en schulden' uit 2023 staat beschreven wat de gemeente doet. Ook neemt de gemeente deel aan DIVOZA, zodat Wijchen dus ook met CBS-cijfers kan zien hoe inwoners met schulden eraan toe zijn. Het college is zich bewust van de problematiek rondom schulden en mensen die er achter zitten. In 2021 heeft het team Schuldhulpverlening met betrokken partijen een lokale financiële routekaart ontwikkeld. Daarom kan worden gezegd dat Wijchen reeds voorliep op wat er nu landelijk gedaan wordt.

Wethouder Derks gaat in op de twee punten uit de motie. Werken met de routekaart Financiële zorgen is, zoals Kernachtig Wijchen al aanstipte, uitvoering en hiernaar wordt al gekeken. Het college is bereid hier verder naar te kijken. Over het tweede punt geeft hij aan dat preventie van schulden bij jongeren een apart onderwerp is en losstaat van het eerder ingediende amendement. Wel lopen er al verschillende campagnes, waaronder Betaal later kater, en doet de gemeente mee aan het zakgeldproject en de Week van het Geld. Binnenkort start op het Pro College een lesprogramma vanuit Money Start en het Maaswaal College heeft zich hiervoor ook al gemeld. De motie voelt daarom als steun in de rug voor het college, maar is dus momenteel niet noodzakelijk, omdat de inhoud ervan dus al gebeurt.

De voorzitter constateert dat er geen vragen meer zijn naar aanleiding van de eerste termijn. De teksten van het amendement en de motie blijven ongewijzigd.

Tweede termijn
Mevrouw Kuipers dankt de wethouder voor de heldere toelichting. Op basis daarvan steunt Wijchen Lokaal de motie niet.

De heer Krale geeft aan dat de VVD tot dezelfde conclusie komt en de motie niet steunt.

De heer Albersnagel geeft aan dat Kernachtig Wijchen voor de nota stemt, omdat deze de mensen in de doelgroep een steun in de rug geeft. Hij bedankt de wethouder voor zijn antwoorden. Op basis daarvan ziet Kernachtig Wijchen geen noodzaak tot het steunen van de motie.

De heer Tiemessen vindt het interessant om van de wethouder gehoord te hebben wat Wijchen allemaal op dit gebied al doet. Daarom vindt GroenLinks de motie overbodig.

Mevrouw Muller is blij gehoord te hebben dat er al het een en ander loopt binnen de gemeente. D66 trekt daarom dezelfde conclusie als Wijchen Lokaal.

Mevrouw Jamin concludeert dat zich voor de motie geen meerderheid aftekent. Ze is blij met de antwoorden van de wethouder dat de gemeente al een heel eind op weg is, maar wat de PvdA betreft, kan hier altijd een stap bovenop worden gedaan. De motie blijft daarom staan.

Mevrouw Joosse-De Visser vindt het fijn te horen dat de antwoorden van de wethouder voor een groot deel overeenkomen met de strekking van de motie en benadrukt dat de motie niet is bedoeld als kritiek op het college. Het CDA laat de motie, ondanks de minderheid ervoor, staan om extra aandacht te vestigen op de inhoud.

De voorzitter constateert dat de teksten van de ingediende stukken ongewijzigd blijven en dat het college geen feitelijke onjuistheden heeft gehoord.

Stemming
De voorzitter brengt de beslisnota 'Grip op bewindvoering', zaaknummer 228375, ter stemming.

Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 27 stemmen voor en 0 stemmen tegen is deze nota aangenomen.
Besluit: De raad stemt unaniem in met beslisnota 228375 en besluit:

1. de opdracht (amendement 20-04-2023) aan het college voor het opstellen van een businesscase naar bewindvoering in gemeentelijke handen in te trekken;
2. het voor de uitvoering van het amendement gereserveerde bedrag in te zetten voor een betere sturing op instroom en doorstroom naar schuldhulpverlening en uitstroom naar financiële zelfredzaamheid. Dit bedrag wordt gedekt uit in de algemene middelen vrijgevallen gelden, afkomstig van de bij het amendement gereserveerde middelen voor de businesscase.

De voorzitter brengt motie 1 'Routekaart financiële zorgen', ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.
Met 7 stemmen voor en 20 stemmen tegen is deze motie verworpen.

10. Stemmingen

Er zijn geen verzoeken gedaan door raadsleden voor het agenderen van stemstukken.

11. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun komst en sluit de vergadering rond 23.30 uur.